

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Štěpána Výborného v právní věci žalobců: **a) Ing. V. S. b) Z. K.**, oba zastoupeni Mgr. Miloslavem Strnadem, advokátem, sídlem Jugoslávská 620/29, Praha 2, proti žalovanému: **Úřad městského obvodu Plzeň 3**, sídlem sady Pětatřicátníků 7, 9, Plzeň, zastoupený Mgr. Bc. Vladimírem Novým, advokátem, sídlem Žižkova 52, Plzeň, **za účasti: I)** HURPEZ spol. s r. o., sídlem Chvojová 72/1, Plzeň, zastoupená Mgr. Tomášem Ajglem, advokátem, sídlem K Starým valům 442/10, Plzeň, **II)** Bc. Š. P., **III)** M. K., **IV)** Ing. L. B., **V)** F. Š., **VI)** Ing. M. Š., **VII)** Ing. A. P., **VIII)** MUDr. M. D., **IX)** J. U., **X)** O. U., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2025, č. j. UMO3/19649/25, o kasační stížnosti žalovaného proti výrokům II a VI usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 3. 2026, č. j. 55 A 31/2025-106,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobci podali u Krajského soudu v Plzni žalobu proti výrokům III a IV v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo povoleno užívání konkrétní stavby a stanoveny podmínky pro její užívání. V průběhu řízení o žalobě bylo zahájeno přezkumné řízení, které bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím Magistrátu města Plzně jako nadřízeného orgánu žalovaného tak, že sporné výroky III a IV rozhodnutí žalovaného byly zrušeny.

[2] Žalobci vzali podanou žalobu zpět [§ 37 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)]. Krajský soud v záhlaví označeným usnesením řízení zastavil dle § 47 písm. a) s. ř. s. (výrok II), vrátil každému ze žalobců poměrnou část zaplaceného soudního poplatku za žalobu (výroky III a IV) a vyzval žalobce ke sdělení čísla bankovního

účtu, na který jim mají být soudní poplatky vráceny (výrok V). Výrokem VI usnesení přiznal žalobcům náhradu nákladů řízení z důvodu zpětvzetí žaloby pro pozdější chování žalovaného dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. a výrokem VII rozhodl o nákladech osob zúčastněných na řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobců

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) se proti výrokům II a VI usnesení krajského soudu bránil kasační stížností. Má za to, že krajský soud měl žalobu hned na počátku odmítnout, neboť v době jejího podání ještě běželo odvolací řízení ukončené po podání žaloby zamítnutím podaného odvolání a potvrzením prvostupňového rozhodnutí. V době podání žaloby tak nebyly vyčerpány řádné opravné prostředky. Žaloba nebyla dle § 68 písm. a) s. ř. s. přípustná, a krajský soud ji proto měl odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Dle stěžovatele krajský soud nerespektoval princip subsidiarity správního soudnictví.

[4] Stěžovatel má za to, že z tohoto důvodu nemůže obstát ani výrok o náhradě nákladů řízení, kterým byl „odměněn“ za předčasně podanou žalobu uložením náhrady nákladů řízení jen proto, že nadřízený správní orgán v průběhu soudního řízení využil své dozorcí pravomoci. Žalobci zavinili vznik nákladů řízení o žalobě, neboť podali žalobu nepřipustnou. Odmítl-li by krajský soud žalobu, uplatnilo by se pravidlo, dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

[5] Žalobci ve svém vyjádření ke kasační stížnosti považují napadené usnesení krajského soudu za věcně správně, dostatečně odůvodněné a vydané v souladu s právními předpisy. Dle jejich názoru není kasační stížnost důvodná, měla by být zamítnuta a žalobcům by měla být přiznána náhrada nákladů řízení. Žalobci podrobně vysvětlují, proč byla žaloba, kterou podali z procesní opatrnosti, oprávněná (žalobci tak učinili pro případ, že by v přezkumném řízení nadřízený orgán napadené výroky správního rozhodnutí nezrušil). Připomněli, že zákon počítá s tím, že po podání žaloby může dojít ke zrušení přezkoumávaného správního rozhodnutí (s odkazem na § 48 s. ř. s.), který soudu umožňuje řízení do doby pravomocného rozhodnutí v přezkumném řízení přerušit. K tomu došlo i v této věci. Konkrétní důvody, pro které žalobci pokládali rozhodnutí žalovaného za nezákonné, není třeba na tomto místě s ohledem na předmět a výsledek řízení o kasační stížnosti blíže rekapitulovat; z téhož důvodu nebylo nutné ani zasílat vyjádření žalobců na vědomí stěžovateli a všem osobám zúčastněným na řízení.

[6] Osoby zúčastněné na řízení práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužily.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. soud usnesením odmítne podaný návrh, jestliže *byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou*.

[8] Podle § 102 s. ř. s. *kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení takového rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále uvedeno jinak.*

pokračování

[9] Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je nepřipustná *kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu.*

[10] Z povahy kasační stížnosti jako mimořádného opravného prostředku vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu vyhověno, případně kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná újma na jeho právech (§ 102 s. ř. s.). Ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu, jímž se řízení končí, lze z pohledu žalovaného jako stěžovatele rozlišit v zásadě pouze dvě právně rozdílné situace, a sice že žalobě bylo, anebo nebylo vyhověno. Bylo-li by žalobě proti nečinnosti vyhověno, vyvolalo by to konkrétní právní účinky ve sféře žalovaného správního orgánu, neboť by mu bylo nařízeno vydat rozhodnutí ve věci. V takovém případě by kasační stížnost byla tzv. subjektivně přípustná. Oproti tomu, nevyhověl-li krajský (zde městský) soud žalobě, a to ať už z důvodů procesních, nebo z důvodů meritorních, z pohledu žalovaného správního orgánu ke změně nedochází a žalovanému žádná újma nevzniká. Újma nemůže spočívat v rozhodnutí o nákladech řízení, neboť rozhodnutí o nákladech řízení je akcesorickým výrokem soudu, který nelze napadnout samostatnou kasační stížností (viz výše citovaný § 104 odst. 2 s. ř. s.). Nelze-li připustit přezkum rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení bez přípustné kasační námitky proti výroku ve věci samé (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS), není možné ani uznat újmu plynoucí z výroku o nákladech řízení jako relevantní újmu pro posouzení přípustnosti samotné kasační stížnosti.

[11] Obdobnou situací spočívající v zastavení řízení o žalobě z důvodu jejího zpětvzetí žalobcem a uložení povinnosti žalovanému správnímu orgánu nahradit žalobci náklady řízení s ohledem na to, že došlo k zastavení řízení pro pozdější chování žalovaného, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018-52, č. 4024/2020 Sb. NSS. K neexistenci myslitelné újmy žalovaného, a tedy jeho nemožnosti podat kasační stížnost, rozšířený senát v bodě 51 odůvodnění usnesení uvedl: „*Relevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejprůzračnější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení.*“ Podrobný výklad tzv. subjektivní nepřipustnosti kasačních stížností rozšířený senát v bodě 60 odůvodnění usnesení shrnul v následující obecný závěr: „*Žalovaný správní orgán je osobou zjevně neoprávněnou k podání kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s.; taková kasační stížnost musí být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.*“ Také v navazujícím usnesení ze dne 29. 3. 2023, č. j. 6 As 105/2021-72, č. 4484/2023 Sb. NSS, rozšířený senát potvrdil závěr, že „*kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. chrání právo domáhat se přezkumu napadeného správního aktu, tvrzené nečinnosti nebo jiného jednání či opomenutí orgánu veřejné správy soudem, a tedy svědčí pouze osobě, která se takového přezkumu domáhá (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod)*“ (viz bod 30).

[12] Citované závěry rozšířeného senátu plně dopadají také na nyní projednávaný případ. Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost stěžovatele v části směřující proti výroku II usnesení krajského soudu o zastavení řízení jako kasační stížnost podanou osobou zjevně neoprávněnou (§ 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.).

[13] V části směřující proti výroku VI napadeného usnesení krajského soudu, kterým byla stěžovateli uložena povinnost k náhradě nákladů řízení, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřipustnost [§ 46 odst. 1 písm. d) za použití § 120 s. ř. s. a ve spojení s § 104 odst. 2 s. ř. s.]. S ohledem na nemožnost projednat kasační stížnost stěžovatele v části, v níž směřuje proti výroku napadeného usnesení o zastavení řízení, není kasační stížnost proti samotným nákladům řízení přípustná.

IV. Náklady řízení

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2026

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu